

byde en geistlig at gøre det, og efter det ærede Medlems Ræsonnement kan jeg ikke se andet, end at han nok kunde være med til at paabyde det. Det er godt, at det foreløbig bliver ved det fakultative, men jeg mener ogsaa, at det er demoraliserende, at en ganske ung Mand paa 25 Aar skal have Lov til at gøre noget, som kan vække Forargelse i hele hans Menighed, til at gøre noget, som endnu alle de overordnede geistlige Autoriteter ere imod. Skulde han have Lov til at gøre det, maatte det efter min Opfattelse være en Samvittighedsflag, en Trossag for ham, han maatte kunne sige: Jeg maa gøre det for min Samvittigheds Skyld, men dette vil vist ikke kunde siges af nogen. Derfor skal man ikke indføre et saa demoraliserende System, og man skal i ethvert Fald ikke indføre det, inden man har hørt Kirkens Svar igen. Derfor vilde det gøre mig overmaade ondt, om dette høje Ting vilde vedtage dette Lovforslag, saaledes som det er, og ikke lade det komme til Overvejelse i et Udvalg.

Formanden: Det 2det Medlem for 10de Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Frijs: Jeg vil blot svare derpaa, at jeg ser slet ikke, hvorfor Præsten skal være vidende om, hvad der sker med Siget efter Jordpaastæfelsen. Det behøver Præsten jo slet ikke. Det sker jo tit og mange Gange, at Præsten ikke kan kontrollere, hvad der sker med Siget bagefter — i dette Tilfælde vil han altsaa heller ikke kunne det.

Justitsministeren: Her er jo naturligvis, som jeg tidligere har bemærket og som ogsaa fremgaa af Lovforslaget, slet ikke Tale om obligatorisk Indførelse af Sigbrænding, Sigbrænding som almindelig Regel. De Betragtninger, som knyttede sig til en nærmere Paavisning af Muligheden eller Umuligheden heraf, ere for saa vidt overflødig. Jeg er ganske enig i, at det er noget, som uden al Tvivl slet ikke kan lade sig udføre, men et andet Spørgsmaal er, hvad den enkelte kan have Lov til i den Henseende at bestemme eller ikke bestemme. Jeg mener ganske vist, at straks i Begyndelsen var der ikke, fordi denne Ide kom op, og fordi en enkelt kunde have Øyst til det, nogen Grund til at give efter derved, men nu er der gaaet en Del Aar siden den Tid, og det har vist sig, at Ønstet deles, om end ikke af mange, saa dog af en Del. Man kan derfor ikke helt og holdent betragte dette Spørgsmaal som noget, der kun er Lieb-

haveri for en ganske enkelt. Det er i Virkeligheden et Spørgsmaal, som har rejst sig alle Vegne, og som man ogsaa her bliver nødsaget til at tage Stilling til og ikke længere kan tie til døde. Og naar man skal tage Stilling til det, er det, jeg mener — og i den Henseende har jeg haft Medhold fra flere ærede Talere — at der ikke fra det offentlige Side er Grund til at sætte sig imod det. Jeg kan ikke se rettere, end at det er en Brug af Friheden, som, naar den bliver nærmere reguleret, og de Forsigtighedsregler, man finder nødvendige, blive trufne, ikke kan siges at staa nogenes Ret og heller ikke, med Rette i alt Fald, kan siges at gøre Indgreb i det Hensyn, der bør tages til de vedkommende religiøse Samfund.

De Bemærkninger, som ere fremkomne med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget, tror jeg ikke have meget paa sig. Jeg skal først bemærke til § 1, at jeg tror, at der i den ligger den fornødne Myndighed for Ministeriet til at træffe alle fornødne Anstalter. Det er ikke nødvendigt, at man, fordi man har godkendt en Anstalt, saa ikke skal have Lov til at have Indflydelse paa, hvorledes den senere holdes. For det første mener jeg, at det ligefrem ifølge almindelige administrative Grundsatninger maa antages, at en saadan Godkendelse kan tages tilbage, i det Øjeblik Anstalten ikke findes at blive holdt ordentlig; skulde man have Tvivl i den Retning, kan man ogsaa let komme ud over det, idet man f. Eks. kan godkende den for et Aar ad Gangen, saa at den, hver Gang Aaret er omme, maa have Fornyelse. Derved vil man kunne saa tilstrækkeligt Hold paa Anstalten og paa den Maade, hvorpaa den holdes. At man skulde bryde sig om at have en ansvarlig Bestyrer, synes jeg ikke. Jeg tror ikke, det behøves, idet det er tilstrækkeligt, at man har Myndighed til at lukke den, naar der foregaaer noget der, som man anser for at være mindre rigtigt.

Hvad § 2 angaaer, vil jeg over for den ærede sidste Taler bemærke, at jeg egentlig ikke tænker, at det er muligt at sætte nogen anden Alder som Grænse for Retten til at tage Bestemmelse her end 18 Aars Alderen, uden at komme ind paa en stor Vilkaarlighed. Den ærede Taler maa erindre, at naar et Menneffe er 18 Aar gammel, har han Lov til at træde ud af Folketirken, om han vil; hvad enten det nu forarger andre eller ikke, er det saa, og naar han har denne videregaaende Ret, forekommer det mig ikke, at der kan være nogen særlig Betænkelse ved at give ham Ret til at bestemme, at